

Benefity CT vyšetření v soudním lékařství

Radiologické zobrazovací metody představují v soudním lékařství vedle histologického, toxikologického, biochemického, mikrobiologického a serologického vyšetření jednu z komplementárních vyšetřovacích metod ke klasické pitvě. Výchozí, základní a běžně dostupnou radiodiagnostickou zobrazovací metodou v soudnělékařské praxi je RTG snímkování. S rozvojem moderních radiologických zobrazovacích metod (zejména výpočetní tomografie a nukleární magnetické rezonance) došlo k postupné aplikaci těchto moderních metod i do soudního lékařství. Post mortem CT (pmCT) vyšetření představuje dnes v nejvyspělejších státech světa (Švýcarsku, Dánsku, Austrálii, Japonsku, Německu, Itálii, Francii a dalších) již běžnou součástí forenzní diagnostické praxe a od r. 2015 je toto vyšetření dostupné i na dvou soudnělékařských pracovištích v ČR. Cílem disertační práce bylo zhodnotit benefity pmCT vyšetření v běžné soudnělékařské praxi ve třech ucelených souborech osob, které zemřely v důsledku utonutí, bodnořezného poranění nebo střelného poranění, u nichž bylo před klasickou pitvou provedeno pmCT vyšetření, a stanovení základní metodiky pmCT vyšetřování u těchto tří konkrétních diagnostických kategorií.

Na podkladě výsledků disertační studie bylo zjištěno, že pmCT vyšetření u utonutí, resp. u těl vytažených z vody umožňuje zobrazení skupiny typických morfologických diagnostických nálezů charakteristických pro utonutí, a to vodní rozedmu plic, přítomnost tekutiny ve vedlejších nosních dutinách, přítomnost tekutiny v dýchacích cestách, Wydlerovu známku a hemodiluci v levostranných srdečních oddílech.

V případě bodnořezných poranění je za pomoci pmCT možné zobrazit hrubé úrazové změny v oblasti kožního krytu, avšak drobné a povrchové úrazové změny (zejména zkusmé nářezy kůže) jsou ve většině případů pod rozlišovací schopností pmCT vyšetření. U této diagnostické kategorie je pmCT přínosné v diagnostice přítomnosti volné tekutiny v tělních dutinách (zejména v dutině hrudní), přítomnosti vzduchu (plynu) v měkkých tkáních a tělních dutinách, průkazu vzduchové (plynové) embolie, diagnostice poranění kostěných struktur a průkazu přítomnosti cizích těles (zalomených bodnořezných nástrojů) v těle zemřelého.

Z výsledků studie vyplývá, že pmCT vyšetření představuje cennou diagnostickou metodu u střelných poranění, díky níž lze bezpečně hodnotit přítomnost a počet střel v těle, diferencovat vstřel a výstřel, rekonstruovat průběh střelného kanálu a ve většině případů určit příčinu smrti. Omezenou výpovědní hodnotu přináší pmCT vyšetření při určování vzdálenosti střelby, pro které je nezbytné současné zhodnocení vstřelového defektu zevní prohlídkou. Obdobně je snižená diagnostická hodnota pmCT u případů, kde nejsou střelným poraněním zasaženy kostěné struktury. Vzhledem k absolutní indikaci zobrazovacího vyšetření u střelných poranění, lze v případě dostupnosti výpočetního tomografu na soudnělékařském pracovišti považovat pmCT vyšetření za metodu volby.

Klíčová slova: pmCT – soudní lékařství – forenzní radiologie – pitva – utonutí – bodnořezné poranění – střelné poranění